

Analyzing the Level of Economic Components Affecting Social Life Dimensions in the Bushehr City

Rez Rezaei ¹ , Gholamreza Jafarinia ² , Habib Pasalarzadeh ³

1- Department of Sociology, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran

Email: rezaei.reza.phd@gmail.com

2- (Corresponding Author) Department of Sociology, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran

Email: jafarinia_reza@iaubushehr.ac.ir

3- Department of Sociology, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran

Email: paasalar@gmail.com

ARTICLE INFO

Keywords:

Economy,
Society,
Economic Problems,
Social Attitudes,
Social Beliefs,
Bushehr City.

Article History:

Received:

22 December 2023

Received in revised form:

22 February 2024

Accepted:

3 April 2024

Available online:

27 April 2024

pp. 21-37

ABSTRACT

Socio-economic base is like a social mold or container, in the framework of which the way people face the social environment is built and discussed. Therefore, this research aims to investigate the relationship between economic components and dimensions of social life. The statistical population of the research includes 108,523 citizens over 18 years of age living in Bushehr city. The statistical sample using Cochran's formula was 383 people who were selected as available. The research method used was descriptive correlation, and researcher-made questionnaires were used to measure the variables. Data analysis was done using SPSS software, and hypothesis testing was done using the Smart-PLS structural equation method. The results of this research showed that there is a relationship between the economic components and dimensions of social life in the citizens of Bushehr city, and the economic components through components including inflation rate, income, exchange rate, gross domestic product, housing situation, economic growth and misery index in general. To the extent of 77.5%, it explains the social attitudes and beliefs of citizens in different formats, including changes in social responsibility, social health, social mobility, social trust, social participation, and social support. Also, the path analysis (structural equations) results showed that the standardized regression coefficient of the effect of the orientation of the economic situation on social issues as a dependent variable is equal to 0.880. The amount of this effect on the components related to social issues, including social support, attitudes, social beliefs, social responsibility, social health, social mobility, social trust, and social participation, are equal to 0.849, 0.810, 0.735, 0.717, 0.762, 0.730, 0.754, and 0.795 respectively.

Citation: Rezaei, R., Jafarinia, G., & Pasalarzadeh, H. (2024). Analyzing the Level of Economic Components Affecting Social Life Dimensions in the Bushehr City. *Geographical planning of space quarterly journal*, 14 (1), 21-37.

 <http://doi.org/10.30488/GPS.2024.442392.3727>

© The Author (s)

This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Publisher: Golestan University Press

Extended Abstract

Introduction

Undoubtedly, economic problems are one of the most important problems of human society, and they have a special place among other social problems. The connection between economic problems and social attitudes and beliefs is not a new and novel issue. The Iranian Islamic society is religious and ethical, so it is necessary to prevent the growth of social problems by taking care of and institutionalizing cultural and moral issues. Our society is struggling with the indirect consequences of economic problems. All these cases show that economic problems from different aspects can destroy people's social spirit and disintegrate their social beliefs. To prevent this social disaster at the level of society, studying society in this field is necessary. Socio-economic base is like a social mold or container in the framework of which the way people face the social environment is built and discussed. Therefore, this research aims to investigate the relationship between economic components and dimensions of social life.

Methodology

The statistical population of the research includes 108,523 citizens over 18 years of age living in Bushehr city. The statistical sample using Cochran's formula was 383 people who were selected as available. The research method is descriptive-correlation, and in order to collect information in this investigation, the researcher's economic status questionnaire was used, which includes questions about 7 components as inflation rate, income, exchange rate, gross domestic product, housing situation, economic growth, and index. It is a tragedy that will examine the impact of each of these economic components on the social issues raised in Bushehr city. Questionnaire questions are designed based on scoring five criteria. The questionnaire used in the present research, based on an experienced method, has been formed to evaluate different aspects, which shows the socio-economic situation according to people's capabilities and achievements. Data analysis was conducted using SPSS

software, and hypothesis testing was performed with the Smart-PLS structural equation method.

Results and discussion

Based on the model fitted above, the standardized regression coefficient of the effect of the orientation of the economic situation (problems) on social issues as a dependent variable is equal to 0.880 and the amount of this effect on the components related to social issues, including social support, social attitudes, social beliefs, social responsibility, social health, social mobility, social trust and social participation equal to 0.849, 0.810, 0.735, 0.717, 0.762, 0.730, 0.754, 0.795, respectively. The coefficient of determination (R^2) for the influence of the social status variable on the economic status (problems) variable and its components is equal to 0.775. It means that this variable is the component of the economic situation, and its components are expressed by the value of the coefficients of determination expressed by the variables affecting it, especially the independent variable (components of the economic situation). In the Smart-PLS software, the t-statistic value is used to determine the significance of a relationship and compare the t-statistic value of a relationship with the value of 1.96. The relationship is considered significant if the t-statistic value is greater than 1.96. The data collected to measure hidden variables have the necessary adequacy and fit. The results from estimating the research model are reliable and trustworthy. According to the above-fitted model, the standardized regression coefficient, and the significance level obtained, it is clear that the effect of all variables on the independent variable is significant on the dependent variable as well as the mediating variables. The results obtained from the studies of Rafiei et al. (2022), Etemadi Rad et al. (2022), Rezaei Roshan and Rahmani Firouzjah (2021), Alijanzadeh Firrouzi et al. (2020), Khajeh Naini et al. and Abbasi (2019), Shahesvari and Salmani (2018), Shahraki and Kayani Qala Sard (2018), Yahivi Dizj et al. (2018), Hosseini Amin et al. (2017), Wendt (2023), Garitzman et al. Svitlana (2021), Pollan (2019), Madd and Johnson (2016), Gallier et

al. (2010) and Kisselbach (2003) agree. In the analysis and explanation of the above results, it can be stated that there are many social problems in society; the ten problems that have the highest priority are unemployment, administrative and financial corruption, income inequality, expensive housing, lack of trust, poverty, and investment decline, generative, addiction, crime, and despair of the future. Planning for interventions as well as social health research in the coming years should be done in a purposeful way so that the problems that have imposed the most significant burden on society and each of the economic components have affected the social status and lives of people in a way. In this way, according to the researchers, the seven categories created in this study form a certain character.

Conclusion

A good quality of life is created by having a sense of social trust in a person, less feeling of relative deprivation, being in a higher socio-economic position, and the support that a person receives from family, friends, and acquaintances. Considering the effectiveness of the dependent variables of social issues, feeling of relative deprivation, social, economic base, and social support in the quality of life of Bushehr citizens with a high coefficient of determination and the relationship that the independent variables have with each other, addressing all of them requires deep attention and extensive investigations that it should be placed at the

top of the social and economic programs of the society. Since Bushehr has a large population, the current research findings can be generalized to other megacities of our country. Thus, the results emphasize two social and economic dimensions, which greatly help improve the conditions and quality of society. A society requires citizens with fresh beliefs and spirits to progress and achieve its ideals. When it is possible to achieve the perfection of spirits and beliefs, socially, all people should have cheerful spirits and beliefs. With a cheerful and lively society, important goals can be achieved in various political, social, cultural, etc. fields, and society's decision-makers can always use it as an optimal opportunity.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

واکوی سطح مؤلفه‌های اقتصادی مؤثر بر ابعاد زندگی اجتماعی در شهر بوشهر

رضا رضایی^۱، غلامرضا جعفری نیا^۲، حبیب پاسالارزاده^۳۱- گروه جامعه‌شناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران. Email: rezaei.reza.phd@gmail.com۲- نویسنده مسئول، گروه جامعه‌شناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران. Email: jafarinia_reza@iaubushehr.ac.ir۳- گروه جامعه‌شناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران. Email: paasalar@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

پایگاه اجتماعی - اقتصادی همانند یک قالب یا ظرف اجتماعی است که در چارچوب آن شیوه مواجهه افراد با محیط اجتماعی ساخته و پرداخته می‌شود. از این رو، هدف این پژوهش بررسی تبیین رابطه مؤلفه‌های اقتصادی با ابعاد زندگی اجتماعی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل شهروندان بالای ۱۸ سال ساکن در شهر بوشهر به تعداد ۱۰۸۵۲۳ نفر می‌باشد. نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران به تعداد ۳۸۳ نفر بوده که به صورت در دسترس انتخاب شدند. روش تحقیق توصیفی-همبستگی است و برای سنجش متغیرها از پرسشنامه‌های محقق ساخته استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و آزمون فرضیه‌ها با روش معادلات ساختاری SmartPLS انجام شد. نتایج این تحقیق نشان داد که بین مؤلفه‌های اقتصادی و ابعاد زندگی اجتماعی در شهروندان شهر بوشهر ارتباط وجود دارد و مؤلفه‌های اقتصادی از طریق مؤلفه‌هایی شامل نرخ تورم، میزان درآمد، نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، وضعیت مسکن، رشد اقتصادی و شاخص فلاکت به‌طور کلی به میزان ۷۷/۵ درصد روحیات و باورهای اجتماعی شهروندان را در قالب‌های مختلف شامل ایجاد تغییرات در مسئولیت‌پذیری اجتماعی، سلامت اجتماعی، تحرک اجتماعی، اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و حمایت اجتماعی تبیین می‌کند. همچنین نتایج تحلیل مسیر (معادلات ساختاری) نشان داد که ضریب رگرسیون استاندارد شده تأثیر جهت‌گیری مؤلفه‌های اقتصادی بر مسائل اجتماعی به‌عنوان متغیر وابسته برابر با ۰/۸۸۰ و میزان این تأثیر بر مؤلفه‌های مربوط به مسائل اجتماعی شامل حمایت اجتماعی، روحیات اجتماعی، باورهای اجتماعی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، سلامت اجتماعی، تحرک اجتماعی، اعتماد اجتماعی و مشارکت اجتماعی به ترتیب برابر با ۰/۸۴۹، ۰/۸۱۰، ۰/۷۳۵، ۰/۷۱۷، ۰/۷۶۲، ۰/۷۳۰، ۰/۷۵۴، ۰/۷۹۵ می‌باشد.

واژگان کلیدی:

اقتصاد، اجتماع، مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی، روحیات اجتماعی، باورهای اجتماعی، شهر بوشهر.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۲/۱۰/۰۱

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۲/۱۲/۰۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۰۱/۱۵

تاریخ چاپ:

۱۴۰۳/۰۲/۰۸

صص. ۲۱-۳۷

استناد: رضایی، رضا؛ جعفری نیا، غلامرضا و حبیب پاسالارزاده. (۱۴۰۳). واکوی سطح مؤلفه‌های اقتصادی مؤثر بر ابعاد زندگی اجتماعی در شهر بوشهر.

مجله آمایش جغرافیایی فضا، ۱۴ (۱)، ۲۱-۳۷.

<http://doi.org/10.30488/GPS.2024.442392.3727>

مقدمه

بدون تردید مشکلات اقتصادی از زمره مهم‌ترین معضلات جامعه بشری است که از جایگاه ویژه‌ای در بین سایر مسائل اجتماعی برخوردار است. مشکلات اقتصادی از بنیادی‌ترین مشکلات و ناهنجارترین دردهای زندگی انسان است که با وجود پیشرفت و توسعه گسترده در زندگی بشری، میزان آن نه تنها کاسته نشده بلکه بر طبق آمارهای موجود در حال افزایش است (Sadrosky, 2011: 999). مشکلات اقتصادی صرفاً منحصر به پیامدهای خود فقر نمی‌باشد، بلکه مشکلات این مسئله اجتماعی زمانی شدت پیدا می‌کند که آن بسترساز انحرافات و تخریب روحیات و باورهای اجتماعی می‌گردد و همچنین باعث ایجاد شکاف بین اقشار مختلف جامعه نیز می‌شود. از مهم‌ترین پیامدهای مشکلات اقتصادی، کاهش شدید سرمایه اجتماعی در جامعه است که منجر به بی‌اثر شدن دیگر ابعاد سرمایه (مالی، فیزیکی و انسانی) می‌شود. این مشکلات منجر به کاهش فرصت‌ها برای دستیابی به مزایای اجتماعی و تقویت ذهنیت توزیع ناعادلانه درآمد در بین آنان، افزایش نابرابری، شیوع فساد اداری، اختلاس، رانت خواری، گسترش دلالی، واسطه‌گری و کاهش انگیزه افراد برای انجام فعالیت‌های تولیدی، کم‌ارزش شدن این نوع فعالیت‌ها و کاهش سطح تولید، رشوه‌خواری، قاچاق، کلاهبرداری و ... در جامعه می‌شود. کاهش مشارکت اجتماعی که خود رابطه متقابلی با سرمایه اجتماعی دارد، افزایش بی‌تفاوتی اجتماعی و کاهش سطح التزام مدنی را به دنبال دارد (بهشتی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۵).

این امر خود منجر به بروز بی‌اعتنایی افراد یا گروه‌های جامعه به مشکلات یکدیگر و همچنین به مسائل و مشکلات جامعه شده و به مرور زمان موجب کاهش پاسخ‌گویی و احساس مسئولیت، همچنین موجب ایجاد ناهنجاری‌هایی در ساختار اجتماع از جمله قدرت‌گیری مجرمان، افزایش خشونت در جامعه، به خطر افتادن امنیت و افزایش فساد اداری (رشوه، اختلاس...) خواهد شد. این عوامل رفته‌رفته افراد اجتماع را نسبت به موضوعات و مسائل اجتماعی بدبین و نسبت به آینده ناامید و انزواطلب خواهد کرد. ارتباط بین مشکلات اقتصادی با روحیات و باورهای اجتماعی، موضوعی نو و بدیع نیست. جوامع انسانی در طی حیات خویش به شکلی، با این دو مقوله درگیر بوده‌اند (صبوری و بغدادی، ۱۴۰۳). ارتباط بین مشکلات اقتصادی نظیر فقر، گرسنگی و بی‌خانمان‌ها با روحیات، باورهای اجتماعی، برخی انحرافات در حوزه‌های مختلف علمی از قبیل، علوم اجتماعی، اقتصادی و روان‌شناسی، موضوع تحقیق و پژوهش‌های مختلف قرار گرفته و از منظرهای گوناگون به آن توجه گردیده است (زرزوی و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۱۹). به‌گونه‌ای که در هر زمان و به‌تناسب شرایط، امکانات و فضای جامعه، راه‌حلی در برخورد با آن در نظر گرفته شده است. با شکل‌گیری «نهضت علمی» و آغاز بررسی‌های علمی پدیده‌های فیزیکی، طبیعی، انسانی و اجتماعی، فقر و انحرافات اجتماعی نیز از موضوعاتی بود که به‌طور تقریبی از یک‌صد سال پیش، با کمک ابزارهای علمی جدید، مورد کنکاش علمی قرار گرفته و نظریه‌ها و تئوری‌های جدیدی در این رابطه ارائه گردیده است. رفع مشکلات اقتصادی مردم نقش مهمی در بهبود روحیات و باورهای اجتماعی دارد، اما نمی‌توان عنوان کرد که رفع مشکلات اقتصادی تنها عامل برای ساختن جامعه‌ای خالی از مسائل اجتماعی است (Everett, 2009: 174). جامعه ایران اسلامی یک جامعه دینی و اخلاق مدار است، بنابراین باید با مراقبت و نهادینه کردن موضوعات فرهنگی و اخلاقی مانع از رشد مشکلات اجتماعی شد؛ البته در راستای انجام این مهم باید مشکلات اقتصادی جامعه را نیز حل کرد (خوشفر و همکاران، ۱۴۰۲: ۱۷). با تأکید بر لزوم توجه به نقش تقویت بنیان خانواده در تقویت باورها و روحیات اجتماعی می‌توان بیان کرد که رفع مشکلات اقتصادی نقش مهمی در کاهش بزهکاری‌های اجتماعی در کوتاه‌مدت دارد (اعتمادی راد و همکاران، ۱۴۰۱). از طرف دیگر، یکی از مهم‌ترین عواملی که آسیب‌های اجتماعی را تقویت می‌کند فشارهایی است که به‌صورت غیرمستقیم از فقر و مشکلات اقتصادی ناشی می‌شود. به‌عنوان مثال بیکاری بر بخش‌های مختلف جامعه و

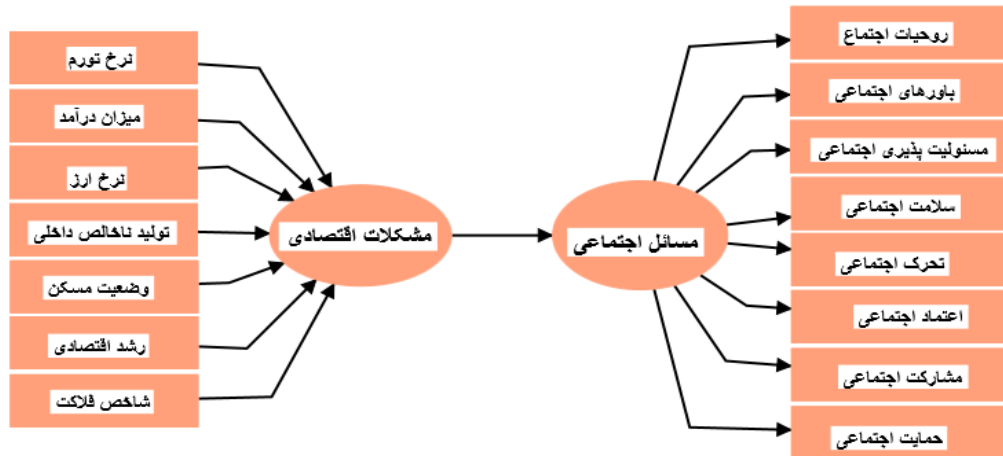
به‌خصوص تولید داخلی اثرگذار است و طبیعتاً با پایین آمدن نرخ رشد اقتصادی رونق کسب‌وکار آسیب می‌بیند و بیکاری و فقر رواج می‌یابد که بیکاری به‌عنوان یک عامل مادر در بروز آسیب‌های اجتماعی قابل توصیف است و بیکاری می‌تواند آستانه تحمل افراد را پایین بیاورد، فحشا ایجاد کند و نزاع‌ها و مشاجرات خیابانی را در سطح جامعه افزایش دهد. بیکاری در میان نسل جوان معضلات فراوانی ایجاد می‌کند از جمله مهم‌ترین این مشکلات بالا رفتن سن ازدواج در جامعه است. بالا رفتن سن ازدواج عامل بروز بسیاری از آسیب‌ها در حوزه رفتاری و انحرافات اخلاقی است (رضایی روشن و رحمانی فیروزجاه، ۱۴۰۰). جامعه ما با تبعات غیرمستقیم مشکلات اقتصادی دست‌به‌گریبان است. همه این موارد نشان‌دهنده این است که مشکلات اقتصادی از جوانب مختلف می‌تواند باعث نابودی روحیه اجتماعی افراد و همچنین متلاشی شدن باورهای اجتماعی آن‌ها شود و برای جلوگیری از این فاجعه اجتماعی در سطح جامعه نیاز است که مطالعه‌ای جامع در این زمینه صورت گیرد. با توجه به همین ضرورت هدف مطالعه حاضر تبیین رابطه مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی با روحیات و باورهای اجتماعی ایرانیان می‌باشد و از آنجا که شهر بوشهر به دلیل برخورداری از جایگاه استراتژیک در مسائل اقتصادی و درآمدی در کشور سرآمد می‌باشد و علی‌رغم این منابع اقتصادی، مشکلات و مسائل اجتماعی زیادی در زمینه روحیات و باورهای اجتماعی شهروندان وجود دارد این بررسی در شهر بوشهر انجام شد. به‌طور کلی هدف تبیین این فرضیه است که بین مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی (نرخ تورم، میزان درآمد، نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، وضعیت مسکن، رشد اقتصاد و شاخص فلاکت) با ابعاد زندگی اجتماعی شهروندان (روحیات و باورهای اجتماعی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، سلامت اجتماعی، تحرک اجتماعی، اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و حمایت اجتماعی) شهر بوشهر ارتباط وجود دارد.

در زمینه بررسی مسائل و مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی جامعه در زمینه‌های مختلف داخلی و بین‌المللی تحقیقاتی پراکنده انجام شده است ولی در زمینه ارتباط مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی با مسائل اجتماعی جمع‌آوری مطالب بسی دشوار است، چرا که منابع موجود در این زمینه پراکنده می‌باشد و هر نویسنده‌ای از دید خود مسائل اجتماعی و ابعاد جامعه‌شناختی و رویکردها به این موضوع و مسائل مربوط به آن را موردتوجه قرار داده است. برخی از این مطالعات عبارت‌اند از مطالعات رفیعی و همکاران (۱۴۰۱) که در پژوهشی با عنوان مشکلات اجتماعی تهدیدکننده‌منبع سلامت اجتماعی و دارای اولویت در ایران بیان کردند که مشکلات اجتماعی زیادی در جامعه وجود دارد، ده مشکلی که بیشترین اولویت را دارد، به ترتیب عبارت‌اند از بیکاری، فساد اداری و مالی، نابرابری درآمدی، گرانی مسکن، کمبود اعتماد، فقر، کاهش سرمایه‌گذاری مولد، اعتیاد، جرم و ناامیدی از آینده. برنامه‌ریزی برای مداخلات و نیز پژوهش‌های سلامت اجتماعی در سال‌های پیش رو را باید به نحوی هدفمند انجام داد تا مشکلاتی که بیشترین بار را بر جامعه تحمیل می‌کنند، در اولویت تخصیص منابع و امکانات محدود کشور قرار گیرند. همچنین اعتمادی راد و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان بررسی جامعه‌شناختی نقش عوامل اجتماعی بر تورم و نوسانات نرخ ارز بیان کردند که تأثیر ۳ متغیر؛ اعتماد نهادی، امنیت روانی و سرمایه اجتماعی بر کنش‌های تورم‌زای شهروندان معنی‌دار است. بنابراین این ۳ فرضیه پژوهش پذیرفته می‌شوند. با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که عوامل اجتماعی نیز تأثیر معناداری بر تورم و نوسانات نرخ ارز دارند که متأسفانه در پژوهش‌ها و همچنین برنامه‌ریزی‌های دولت به این عوامل بی‌توجهی می‌شود. در ادامه نیز رضایی روشن و رحمانی فیروزجاه (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان بررسی تأثیر توسعه انسانی بر تولید ناخالص داخلی با تأکید بر نقش تعدیل‌گر پیشرفت اجتماعی بیان کردند که تأثیر توسعه انسانی بر تولید ناخالص داخلی در دو گروه از کشورهای با درآمد متوسط به بالا و کشورهای با درآمد بالا افزایشی و معنی‌دار؛ اثر توسعه انسانی از کانال پیشرفت اجتماعی به تولید ناخالص داخلی در هر چهار گروه از کشورها تأثیر افزایشی و معنادار؛ درنهایت، سرمایه و اشتغال تأثیر افزایشی و معنادار بر تولید ناخالص داخلی سرانه در کشورهای با درآمد

بالا دارد. پیشرفت اجتماعی به عنوان پل ارتباطی می‌تواند نقش فزاینده‌ای در انتقال اثر توسعه انسانی به تولید ناخالص داخلی داشته باشد؛ بنابراین، باید توجه ویژه‌ای به سطوح پیشرفت اجتماعی برای تقویت سطوح نیازهای اساسی انسان، زیرساخت‌های رفاه، فرصت‌ها در کشورها شود. در مطالعات بین‌المللی نیز ونت^۱ (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان تفکر اقتصاد اجتماعی از جنبه اجتماعی: رابطه متقابل بین مددکاری اجتماعی و مدیریت در اقتصاد اجتماعی بیان کردند که اقتصاد اجتماعی در واقع از خودسازمان‌دهی افراد برای رزق و روزی خود در قالب جوامع دوستانه، تعاونی‌ها و شرکت‌های متقابل پدید می‌آید که کارآفرینی اجتماعی نیز به آن اضافه شده است. تغییر ساختاری در تدارک اجتماعی مستلزم همکاری با مخاطبان آن در روحیه مشارکت و شبکه‌سازی همه دست‌اندرکاران است. طراحی یادگیری در حوزه مدیریت مددکاری اجتماعی و اقتصاد اجتماعی باید با این تغییر مطابقت داشته باشد. برنامه درسی می‌تواند با رفاه شخصی شروع شود و به سمت رفاه عمومی پیش رود. در زمینه گسترده‌تر همبستگی سازمان‌یافته و کار «برای مردم و کره زمین»، خانواده رفاه عمومی نیز شامل وظایف مدیریتی و حاکمیتی است که باید برای مشارکت در آن در هر سطحی آموخت. همچنین گاریتزمن^۲ و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان سرمایه‌گذاری اجتماعی در اقتصاد دانش: سیاست اصلاحات فراگیر، طبقه‌بندی شده و هدفمند در سراسر جهان بیان کردند که تعامل میراث سیاست و عوامل اجتماعی-اقتصادی توضیح اصلی برای معرفی عملکردهای سیاست‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی است، درحالی‌که پروفایل‌های توزیعی آن‌ها به‌طور اساسی توسط ائتلاف‌های سیاسی شکل می‌گیرد. در ادامه نیز یانچوک^۳ (۲۰۲۱) در مقاله‌ای با عنوان تحلیل کتابشناختی و تجسم بودجه مسکن اجتماعی: ارتباط تحقیقات جامعه‌شناختی و اقتصادی به بررسی رابطه مسائل جامعه‌شناختی و مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی با بودجه‌های اجتماعی پرداختند و بیان کردند که برخی مسائل مربوط به بحث اقتصاد شامل بیکاری، سطح درآمد، مسائل مربوط به اقتصاد خانواده از جمله مسائلی است که ممکن است بتوانند مشکلاتی بدتر را در زمینه‌های مختلف دیگر برای خانواده ایجاد کنند و از جمله مهم‌ترین زمینه‌ها می‌توان به بحث مسائل جامعه‌شناختی و امور عمومی مردم که روزانه در اجتماع با آن سروکار دارند (توسلی، ۱۴۰۰: ۵۷). یکی از موضوعات بالقوه قدرتمندی که در تحقیقات میدانی جغرافیا در حال نشو و نما می‌باشد بر مسائل مربوط به مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی نظیر تورم، افزایش نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، شاخص فلاکت و فقر و تنگدستی تأکید می‌ورزد ضرورت طرح این‌گونه سؤالات از یک‌سو ناشی از آگاهی فزاینده جامعه‌شناسان و اقتصاددانان در جهت به‌کارگیری قواعد و قوانین اجتماعی در تجزیه و تحلیل‌های اقتصادی بوده و از سوی دیگر به این دلیل بوده است که جهت انجام اصلاحات لازم برای رسیدن به چارچوب عملی و نتیجه‌گیری صحیح از وسایل خاص اجتماعی-اقتصادی الزاماً به کارگیری ابزارها و تکنیک‌های خاص این علم ضرورت می‌یابد. جامعه جهانی در دهه‌های اخیر دستخوش تحولات مهمی گردیده که این تغییرات نه تنها در روش بلکه در محتوا ظهور یافته است (ممتاز، ۱۳۹۱: ۸۴). مدل مورد استفاده در تحقیق حاضر، بر مبنای یک روش تجربه‌شده، برای ارزیابی وجوه مختلف، شکل گرفته است که روی هم‌رفته وضعیت اجتماعی-اقتصادی را برحسب توانمندی‌ها و دستاوردهای مردمی بر اساس مدل مفهومی زیر به نمایش می‌گذارد.

---

1. Wendt
2. Garrizmann
3. Ianchuk

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

روش پژوهش

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه شهروندان شهر بوشهر بالای ۱۸ سال در سال ۱۴۰۰ بود که طبق آمار سازمان برنامه‌بودجه استان تعداد افراد بالای ۱۸ سال در شهر بوشهر (جمعیت شهری) تعداد ۱۰۸۵۲۳ نفر می‌باشد. برای انتخاب نمونه آماری جهت استفاده از روش‌های تحلیلی آمار استنباطی، از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده می‌شود یعنی هیچ‌گونه گزینش ذهنی از قبل وجود ندارد که با توجه به حجم زیاد جامعه آماری برای جمع‌آوری اطلاعات از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده می‌شود. نمونه‌گیری به روش تصادفی و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شد. با توجه به فرمول کوکران ۳۸۳ نفر برای نمونه به روش تصادفی انتخاب شده‌اند.

جهت گردآوری اطلاعات در این تحقیق از پرسشنامه وضعیت اقتصادی محقق ساخته استفاده شد که این پرسشنامه دربرگیرنده سؤالاتی درباره ۷ مؤلفه نرخ تورم، میزان درآمد، نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، وضعیت مسکن، رشد اقتصادی و شاخص فلاکت می‌باشد که میزان تأثیر هرکدام از این مؤلفه‌های اقتصادی را با مسائل اجتماعی مطرح در شهر بوشهر بررسی خواهد کرد. سؤالات پرسشنامه بر اساس نمره دهی پنج معیاره طراحی شده است. پرسشنامه مورد استفاده در تحقیق حاضر، بر مبنای یک روش تجربه‌شده، برای ارزیابی وجوه مختلف، شکل گرفته است که روی هم‌رفته وضعیت اجتماعی-اقتصادی را برحسب توانمندی‌ها و دستاوردهای مردمی به نمایش می‌گذارد.

جدول ۱. مؤلفه‌های پرسشنامه وضعیت اقتصادی

شاخص‌ها و متغیرها	نماد	گویه‌ها	تعداد گویه
نرخ تورم	Inflation Rate (IR)	۱-۵	۵
میزان درآمد	Amount of Income (In)	۱۰-۶	۵
نرخ ارز	Exchange Rate (ER)	۱۱-۱۵	۵
تولید ناخالص داخلی	Gross Domestic Product (GDP)	۱۶-۲۰	۵
وضعیت مسکن	Housing Situation (HS)	۲۱-۲۵	۵
رشد اقتصادی	Economic Growth (EG)	۲۶-۳۰	۵
شاخص فلاکت	Misery Index (MI)	۳-۳۵	۵

جهت سنجش وضعیت اجتماعی افراد از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. پرسشنامه دربرگیرنده ۵۰ سؤال بسته پاسخ بر اساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت می‌باشد، پرسشنامه ده بعد روحیات اجتماعی، باورهای اجتماعی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی،

سلامت اجتماعی، تحرک اجتماعی، اعتماد اجتماعی، پیوند اجتماعی، مشارکت اجتماعی، حمایت اجتماعی و کیفیت خدمات عمومی را موردسنجش قرار می‌دهد، پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب کرونباخ $0/856$ به دست آمد.

جدول ۲. مؤلفه‌های پرسشنامه وضعیت اجتماعی

شاخص‌ها و متغیرها	نمادها	گویه‌ها	تعداد گویه
روحیات اجتماعی	Social Spirit (SSp)	۱-۵	۵
باورهای اجتماعی	Social Beliefs (SB)	۱۰-۶	۵
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	Social Responsibility (SR)	۱۱-۱۵	۵
سلامت اجتماعی	Social Health (SH)	۱۵-۲۰	۵
تحرک اجتماعی	Social Mobility (SM)	۲۱-۲۵	۵
اعتماد اجتماعی	Social Trust (ST)	۲۶-۳۰	۵
مشارکت اجتماعی	Social Participation (SP)	۳۱-۳۵	۵
حمایت اجتماعی	Social Support (SSu)	۳۶-۴۰	۵

داده‌ها در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی با نرم‌افزار آماري SPSS در سطح معنی‌داری $0/05$ در نظر گرفته شد. محدوده مورد مطالعه پژوهش حاضر از لحاظ مکانی در شهر بوشهر می‌باشد. بوشهر، شهری بندری و مرکز استان بوشهر، از استان‌های جنوب غربی ایران و در حاشیه خلیج فارس قرار دارد. شهر بوشهر به طول ۱۵ کیلومتر و در موقعیت جغرافیایی 28° درجه و $59'$ دقیقه و $30''$ ثانیه عرض جغرافیایی و 50° درجه و $51'$ دقیقه و $15''$ ثانیه طول شرقی نسبت به نصف‌النهار گرینویچ قرار گرفته است. به دلیل هم‌سطح بودن و در مواردی پایین بودن از سطح دریا و نفوذ آب‌های خلیج فارس از شمال، جنوب و جنوب شرق، به صورت یک‌شبه جزیره استثنایی درآمد که تنها از جهت گوشه‌ای از شرق آن به خشکی منتهی می‌شود. (کنین، $1387:18$ ، حسینی و زائری، $1400:114$ ؛ ابولی و همکاران، $1401:96$). این شهرستان از دو بخش مرکزی و خارک، چهار شهر (بوشهر، خارک، چغادک و عالیشهر) و دو دهستان تشکیل گردیده است و دارای آب‌وهوای گرم و مرطوب می‌باشد. (پوربهی و همکاران، $1400:62$). برابر آخرین آمار دریافتی از مرکز بهداشت شهرستان بوشهر در سال 1400 ، جمعیت این شهر 215800 نفر بوده است.

یافته‌ها

در بخش اندازه‌گیری مدل بر مبنای مقادیر بارهای عاملی، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ، روایی همگرا و واگرا موردبررسی و تأیید قرار گیرد. پایایی ترکیبی یا روایی همگرا زمانی وجود دارد که پایایی ترکیبی از $0/7$ بزرگ‌تر باشد. همچنین پایایی ترکیبی باید از میانگین واریانس استخراج‌شده بزرگ‌تر باشد. در این صورت هر شرط روایی همگرا وجود خواهد داشت. پایایی ترکیبی با استفاده از فرمولی که توسط یورسکاگ ارائه‌شده نیز قابل محاسبه است.

جدول ۳. مقادیر پایایی ترکیبی، کرونباخ و پایایی همگون و میانگین واریانس مدل

آلفای کرونباخ	ضریب پایایی همگون (rho)	پایایی ترکیبی	میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE)
۰/۷۵۳	۰/۷۵۸	۰/۸۳۴	۰/۵۰۲
۰/۹۱۷	۰/۹۱۹	۰/۹۳۸	۰/۷۵۲
۰/۸۸	۰/۸۸	۰/۹۱۲	۰/۶۷۶
۰/۸۹۲	۰/۸۹۴	۰/۹۲۱	۰/۶۹۹
۰/۹۴۵	۰/۹۴۹	۰/۹۵۸	۰/۸۲۲
۰/۷۰۸	۰/۸۲	۰/۸۴۸	۰/۵۱۴

شخص فلاکت	۰/۹۳۸	۰/۹۴	۰/۹۵۳	۰/۸۰۳
باورهای اجتماعی	۰/۸۶۱	۰/۸۶۴	۰/۹۰	۰/۶۴۳
سلامت اجتماعی	۰/۷۹۸	۰/۷۹۹	۰/۸۶۱	۰/۵۵۳
تحرک اجتماعی	۰/۸۲۳	۰/۸۲۸	۰/۸۷۶	۰/۵۸۶
مشارکت اجتماعی	۰/۸۶۱	۰/۸۶۲	۰/۹۰	۰/۶۴۳
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۸۵۰	۰/۸۵۴	۰/۸۹۳	۰/۶۲۶
روحیات اجتماعی	۰/۷۳۲	۰/۸۲۴	۰/۸۳	۰/۵۲۷
حمایت اجتماعی	۰/۹۰۴	۰/۹۰۶	۰/۹۲۹	۰/۷۲۳
اعتماد اجتماعی	۰/۸۴۳	۰/۸۴۷	۰/۸۸۸	۰/۶۱۵

ضریب پایایی همگون (rho): برای سنجش پایایی درونی سازه‌ها است. همچنان که چین (۱۹۹۸) معتقد است ضریب Rho نسبت به آلفای کرونباخ از اطمینان بیشتری برخوردار است. به ضریب Rho گاهی ضریب دایلون-گولداستین^۱ نیز گفته می‌شود. مقدار این ضریب باید بیش از ۰/۷ باشد. مقادیر آلفای کرونباخ نیز باید بیش از ۰/۷ و مقادیر میانگین واریانس استخراج‌شده باید بیشتر از ۰/۵ باشد تا مورد تأیید قرار گیرد که طبق جدول (۳) همه این ضرایب برای متغیرهای تحقیق در سطح موردقبول نسبت به حداقل قرار دارند.

پایایی (ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی): ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی معیارهایی برای بررسی سازگاری درونی بین متغیرهای مشاهده‌پذیر در یک مدل اندازه‌گیری محسوب می‌شوند. سازگاری درونی نشانگر میزان همبستگی بین یک متغیر و گویه‌های مربوط به آن است. معیار قابل‌قبول بودن برای ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی که نشان‌دهنده پایایی مدل اندازه‌گیری خواهد بود، حداقل مقدار ۰/۷ می‌باشد. همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود مقادیر ضریب آلفای کرونباخ تمامی متغیرهای تحقیق بیشتر از ۰/۷، به‌دست‌آمده و مناسب بودن پایایی با این شاخص تأیید می‌شود. مقادیر ضریب پایایی ترکیبی همه متغیرهای مورد مطالعه نیز بیشتر از ۰/۷، به‌دست‌آمده و بار دیگر مناسب بودن پایایی متغیرها را تأیید می‌نماید.

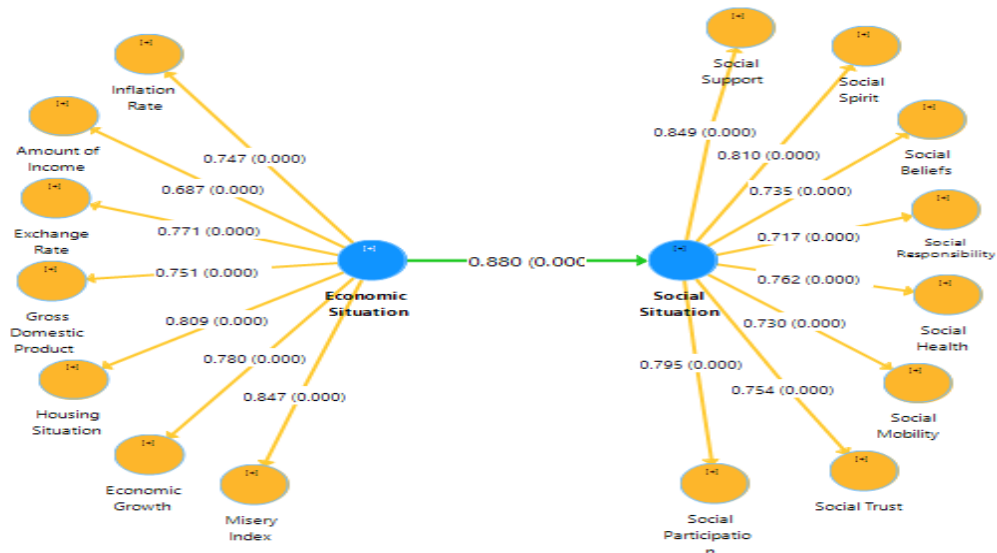
روایی همگرا! منظور از روایی همگرا سنجش میزان تبیین متغیر مکنون توسط متغیرهای مشاهده‌پذیر است که با معیار میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE)^۲ سنجیده می‌شود. به‌عبارتی‌دیگر این شاخص میزان همبستگی یک سازه را با گویه‌های نشان‌دهنده خود نشان می‌دهد. برای این شاخص حداقل مقدار ۰/۵، در نظر گرفته می‌شود. همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود، میانگین واریانس استخراج‌شده متغیرها بیشتر از ۰/۵، به‌دست‌آمده و مناسب و بدن روایی همگرا با این شاخص تأیید می‌شود.

لذا در ادامه به ارزیابی برازش مدل مفروض پژوهش پرداخته می‌شود تا از سازگاری آن با داده‌های پژوهش اطمینان حاصل گردد و در نهایت پاسخ سؤالات پژوهش استنتاج گردد. در شکل (۲) مقادیر بارهای عاملی مربوط به شاخصه‌ای مربوط به مؤلفه‌های تحقیق نشان داده‌شده است که بعد از حذف سؤالاتی که میزان بار عاملی آن‌ها از ۰/۴ کمتر می‌باشد نمایش داده‌شده است. ضرایب رگرسیونی استاندارد مدل پژوهش در شکل (۶) و (۷) در قابل تحلیل مرتبه دوم نمایش داده‌شده است:

1. Dillon-Goldstein
2. Convergent Validity
3. Average Variance Extracted

با توجه به شکل (۳) ملاحظه می‌شود این مقدار برای تمامی متغیرهای پنهان و آشکار (مؤلفه‌ها و متغیرهای اصلی) در خطای ۵ درصد بیش از مقدار استاندارد ۱/۹۶ می‌باشد و نشان از تأیید رابطه بین متغیرهای اصلی و همچنین مؤلفه‌ها می‌باشد. در شکل (۴) نیز میزان ضریب رگرسیونی به همراه سطح معنی‌داری بیان شد است که با توجه به نتایج حاصله می‌توان درباره فرضیه‌های تحقیق اظهار نظر کرد.

شکل ۴. مقادیر ضرایب رگرسیونی و سطح معنی‌داری برازش مدل

در جدول زیر مقادیر آماره تی، F^2 ، R^2 و Q^2 به جهت بیان ساختار مدل بیان شده است:

جدول ۴. مقادیر آماره تی، F^2 ، R^2 و Q^2 به جهت بیان ساختار مدل

Q^2	R^2		F^2	آماره t	
	R^2 تعدیل شده	R^2			
۰/۲۲۴	۰/۴۷۱	۰/۴۷۳	۰/۸۹۶	۱۹/۴۶	میزان درآمد
۰/۴۵۳	۰/۶۰۸	۰/۶۰۹	۱/۵۵۷	۲۲/۵۶۸	رشد اقتصادی
۰/۳۹۷	۰/۵۹۳	۰/۵۹۴	۱/۴۶۲	۲۳/۷۵۲	نرخ ارز
۰/۳۹	۰/۵۶۳	۰/۵۶۴	۱/۲۹۳	۲۱/۰۹۳	تولید ناخالص داخلی
۰/۵۳۴	۰/۶۵۳	۰/۶۵۴	۱/۸۸۸	۲۸/۴۳۳	وضعیت مسکن
۰/۲۲۳	۰/۵۵۷	۰/۵۵۸	۱/۲۶۱	۲۲/۸۳۱	نرخ تورم
۰/۵۷۲	۰/۷۱۶	۰/۷۱۷	۲/۵۳۳	۳۳/۳۷۷	شاخص فلاکت
۰/۳۴۲	۰/۵۳۹	۰/۵۴	۳/۴۴۶	۴۴/۹۱۸	وضعیت اجتماعی
۰/۳۱۸	۰/۵۸۰	۰/۵۸۱	۱/۱۷۴	۲۳/۶۷۹	باورهای اجتماعی
۰/۳۱	۰/۵۳۲	۰/۵۳۳	۱/۳۸۵	۲۳/۱۰۱	سلامت اجتماعی
۰/۴۰۳	۰/۶۳۱	۰/۶۳۲	۱/۱۴۲	۲۰/۹۹	تحرك اجتماعی
۰/۳۱۷	۰/۵۱۲	۰/۵۱۳	۱/۷۱۸	۲۶/۱۰۵	مشارکت اجتماعی
۰/۷۷	۰/۷۷۵	۰/۷۷۵	۱/۰۵۵	۱۸/۳۷۹	مسئولیت‌پذیری اجتماعی
۰/۳۳۷	۰/۶۵۶	۰/۶۵۶	۱/۹۱۱	۳۵/۴۶	روحیات اجتماعی
۰/۵۱۷	۰/۷۲	۰/۷۲۱	۲/۵۸	۳۴/۲۳۸	حمایت اجتماعی
۰/۳۴۵	۰/۵۶۷	۰/۵۶۸	۱/۳۱۷	۲۲/۲۷۶	اعتماد اجتماعی

همان‌طور که در جدول (۴) مشاهده می‌شود مقادیر آماره تی برای تمامی متغیرها از مقدار $1/96$ بزرگ‌تر است و در سطح $0/05$ معنی‌دار می‌باشد و با توجه به مقادیر R^2 قابل‌ذکر است که در بین متغیرها بیشترین تأثیر مربوط به مسئولیت‌پذیری اجتماعی از مؤلفه‌های وضعیت اجتماعی و کمترین تأثیر مربوط به وضوح مؤلفه میزان درآمد از مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی است. همچنین مقدار آماره Q^2 (استون-گیسر) که قدرت پیش‌بینی مدل در سازه‌های درون‌زا را مشخص می‌کند. مدل‌هایی که دارای برازش ساختاری قابل‌قبول هستند، باید قابلیت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زای مدل را داشته باشند. بدین معنی که اگر در یک مدل، روابط بین سازه‌ها به‌درستی تعریف‌شده باشند، سازه‌ها تأثیر کافی بر یکدیگر گذاشته و از این راه فرضیه‌ها به‌درستی تأیید شوند. نتایج این آزمون در جدول (۵) نشان داده‌شده است. هنسلر و همکاران (۲۰۰۹) سه مقدار $0/02$ ، $0/15$ و $0/35$ را به‌عنوان مقادیر قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند. این مقدار برای تمامی متغیرها دارای قدرت پیش‌بینی متوسط تا قوی بود که متوسط و قوی بودن این مقادیر نشان‌دهنده تناسب پیش‌بینی برای این سازه‌ها می‌باشد. منظور از برازش مدل این است که تا چه حد یک مدل با داده‌های مربوطه سازگاری و توافق دارد.

جدول ۵. معیارهای نیکویی برازش مدل پژوهش

متغیرها	محدوده قابل‌قبول	مقدار مشاهده‌شده	نتیجه
SRMR ^۲	کمتر از ۰/۰۸ (Hu & Bentler, 1999)	۰/۰۶۱	برازش مناسب
d-ULS	کمتر از ۰/۹۵ (Henseler et al, 2015)	۰/۱۷۲	برازش مناسب
d-G1	کمتر از ۰/۹۵ (Henseler et al, 2015)	۰/۱۴۶	برازش مناسب
d-G2	کمتر از ۰/۹۵ (Henseler et al, 2015)	۰/۱۵۳	برازش مناسب
Chi-square	بیشتر از ۱/۹۶ (Hu & Bentler, 1999)	۱۴۲۵/۵۶۲	برازش مناسب
NFI ^۳	بیشتر از ۰/۲۵ (Bonett & Bentler, 1999)	۰/۸۹۶	برازش مناسب

جدول فوق شاخصه‌ای برازش مدل پژوهش را نشان می‌دهند. با توجه به مقادیر به‌دست‌آمده، داده‌های جمع‌آوری‌شده برای اندازه‌گیری متغیرهای پنهان از کفایت و برازش لازم برخوردارند و در نتیجه، نتایج حاصل از برآورد مدل پژوهش، قابل‌اتکا و مورد اعتماد می‌باشد. با توجه به مدل برازش داده‌شده فوق ضریب رگرسیونی استاندارد شده و سطح معنی‌داری به‌دست‌آمده مشخص می‌شود که تأثیر همه متغیرها از جانب متغیر مستقل بر متغیر وابسته و همچنین متغیرهای میانجی معنی‌دار است.

جدول ۶. ضرایب رگرسیونی متغیرهای مدل

شرح	ضریب	آماره تی	سطح معنی‌داری
مسائل اقتصادی -> میزان درآمد	۰/۶۸۷	۱۹/۴۶	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> رشد اقتصادی	۰/۷۸	۲۲/۵۶۸	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> نرخ ارز	۰/۷۷۱	۲۳/۷۵۲	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> تولید ناخالص داخلی	۰/۷۵۱	۲۱/۰۹۳	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> وضعیت مسکن	۰/۸۰۹	۲۸/۴۳۳	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> نرخ تورم	۰/۷۴۷	۲۲/۸۳۱	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> شاخص فلاکت	۰/۸۴۷	۳۳/۳۷۷	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> باورهای اجتماعی	۰/۶۴۷	۱۶/۱۹۹	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> سلامت اجتماعی	۰/۶۷۱	۱۵/۷۳۷	۰/۰۰۰

1. Stone-Geisser
2. Standardized Root Mean Square Residual
3. Normed Fit Index

مسائل اقتصادی -> تحرک اجتماعی	۰/۶۴۳	۱۴/۸۲۹	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> مشارکت اجتماعی	۰/۷	۱۷/۲۱۴	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۶۳۱	۱۳/۵۶	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> وضعیت اجتماعی	۰/۸۸	۴۴/۹۱۸	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> روحیات اجتماعی	۰/۷۱۳	۲۰/۵۱۳	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> حمایت اجتماعی	۰/۷۴۷	۲۰/۳۴۷	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی -> اعتماد اجتماعی	۰/۶۶۴	۱۵/۴۴	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> باورهای اجتماعی	۰/۷۳۵	۲۳/۶۷۹	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> سلامت اجتماعی	۰/۷۶۲	۲۳/۱۰۱	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> تحرک اجتماعی	۰/۷۳	۲۰/۹۹	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> مشارکت اجتماعی	۰/۷۹۵	۲۶/۱۰۵	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۷۱۷	۱۸/۳۷۹	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> روحیات اجتماعی	۰/۸۱	۳۵/۴۶	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> حمایت اجتماعی	۰/۸۴۹	۳۴/۲۳۸	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی -> اعتماد اجتماعی	۰/۷۵۴	۲۲/۲۷۶	۰/۰۰۰

به عبارتی نتایج آزمون در جدول (۶) نشان داد که متغیر مستقل مسائل اقتصادی دارای رابطه معنی‌دار با متغیر مسائل اجتماعی (وابسته) و مؤلفه‌های آن است. بدین معنی که با بهبود مسائل اقتصادی در جامعه میزان وضعیت اجتماعی بهبود خواهد یافت. در ارتباط با نقش مؤلفه‌های متغیرهای مسائل اجتماعی و وضعیت اقتصادی با استفاده آزمون بوت استرپینگ^۱ و داده‌های اثر غیرمستقیم ویژه در نرم‌افزار اسمارت پی ال اس نسخه ۳ استفاده شد که نتایج مربوط به نقش میانجی این دو متغیر در جدول زیر نمایش داده شده است.

جدول ۷. مقادیر اثر مؤلفه‌های متغیرهای مستقل با متغیرهای وابسته

متغیر مستقل	متغیر وابسته	مؤلفه‌های متغیر وابسته	نمونه اصلی	میانگین نمونه	انحراف استاندارد	آماره t	P Values
مسائل و مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی	وضعیت اجتماعی	وضعیت اجتماعی	۰/۰۷۵	۰/۰۷۴	۰/۰۳۴	۲/۱۷۴	۰/۰۳۰
		حمایت اجتماعی	۰/۷۴۷	۰/۷۴۵	۰/۰۳۷	۲۰/۳۴۷	۰/۰۰۰
		اعتماد اجتماعی	۰/۶۶۴	۰/۶۶۲	۰/۰۴۳	۱۵/۴۴	۰/۰۰۰
		باورهای اجتماعی	۰/۶۴۷	۰/۶۴۶	۰/۰۴	۱۶/۱۹۹	۰/۰۰۰
		سلامت اجتماعی	۰/۶۷۱	۰/۶۶۹	۰/۰۴۳	۱۵/۷۳۷	۰/۰۰۰
		روحیات اجتماعی	۰/۷۱۳	۰/۷۱۲	۰/۰۳۵	۲۰/۵۱۳	۰/۰۰۰
		تحرک اجتماعی	۰/۶۴۳	۰/۶۴۲	۰/۰۴۳	۱۴/۸۲۹	۰/۰۰۰
		مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۶۳۱	۰/۶۲۹	۰/۰۴۷	۱۳/۵۶	۰/۰۰۰
		مشارکت اجتماعی	۰/۷	۰/۶۹۷	۰/۰۴۱	۱۷/۲۱۴	۰/۰۰۰
وضعیت اجتماعی	مسائل و مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی	مسائل و مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی	۰/۳۲۲	۰/۳۱۸	۰/۰۵۴	۵/۹۳۷	۰/۰۰۰
		نرخ تورم	۰/۲۱۷	۰/۲۱۶	۰/۰۳۷	۵/۹۴۰	۰/۰۰۰
		میزان درآمد	۰/۲۳۴	۰/۲۳۲	۰/۰۴۲	۵/۶۱۱	۰/۰۰۰
		نرخ ارز	۰/۲۸۴	۰/۲۸۱	۰/۰۴۹	۵/۷۸۹	۰/۰۰۰
		تولید ناخالص داخلی	۰/۲۷۱	۰/۲۶۸	۰/۰۴۹	۵/۵۸۹	۰/۰۰۰
		وضعیت مسکن	۰/۲۶۵	۰/۲۶۱	۰/۰۵۰	۵/۲۶۱	۰/۰۰۰
		رشد اقتصادی	۰/۲۴۲	۰/۲۳۹	۰/۰۴۷	۵/۱۰۸	۰/۰۰۰
		شاخص فلاکت	۰/۲۲۳	۰/۲۱۸	۰/۰۴۷	۴/۷۳۳	۰/۰۰۰

1. Bootstrapping
2. Specific Indirect Effect

بر اساس ضرایب استاندارد و مقادیر بحرانی ارائه شده در جدول (۷) و همچنین شکل‌های (۲)، (۳) و (۴) همه مسیرهای مستقیم، معنی‌دار هستند ($p \leq 0/001$). لذا همه فرضیه‌ها بدون نقش مؤلفه‌ها، تأیید شد. در ادامه، در ارتباط با نقش مؤلفه‌های متغیرهای تحقیق طبق جدول (۷) قابل ذکر است که از بین مؤلفه‌های هر متغیر مورد بررسی می‌توان بیان کرد که نقش مؤلفه‌های متغیر مستقل با متغیر وابسته و مؤلفه‌های آن معنی‌دار و مورد تأیید می‌باشد پس یعنی این فرضیه تحقیق که بیان می‌کند که مسائل و مشکلات اقتصادی بر وضعیت اجتماعی تأثیر معنی‌داری دارد، مورد تأیید می‌باشد.

بحث

هدف این پژوهش، تحلیل رابطه مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی با ابعاد زندگی اجتماعی شهروندان (مطالعه موردی: شهر بوشهر) بود و جامعه آماری شامل شهروندان بالای ۱۸ سال شهر بوشهر بود که تعداد ۳۸۳ نفر به‌عنوان نمونه آماری با استفاده از نرم‌افزار Smart PLS مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از آنجا که سطح معنی‌داری آزمون مربوطه برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد، می‌توان چنین ادعا نمود که آزمون فوق با خطای ۰/۰۰۵ یا سطح اطمینان ۰/۹۹۵ معنی‌دار می‌باشد. ضریب تشخیص R^2 نسبت تغییرات توضیح داده شده توسط متغیر مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی به تغییرات کل، ۰/۷۷۵ می‌باشد. می‌توان بیان نمود که حدود ۷۷/۵ درصد تغییرات متغیر وابسته روحیات و باورهای اجتماعی (Y)، توسط تغییرات در متغیر مستقل یا مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی (X) تبیین می‌گردد و با توجه به علامت منفی شیب خط، یک واحد افزایش در متغیر X (مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی) موجب ۱/۱۵۵ واحد کاهش در متغیر روحیات و باورهای اجتماعی می‌شود. پس می‌توان نتیجه گرفت که مدل رگرسیونی این آزمون از لحاظ آماری معنی‌دار می‌باشد.

همچنین با توجه به مدل برازش داده شده، ضریب رگرسیونی استاندارد شده تأثیر جهت‌گیری وضعیت (مشکلات) اقتصادی بر مسائل اجتماعی به‌عنوان متغیر وابسته برابر با ۰/۸۸۰ و میزان این تأثیر بر مؤلفه‌های مربوط به مسائل اجتماعی شامل حمایت اجتماعی، روحیات اجتماعی، باورهای اجتماعی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، سلامت اجتماعی، تحرک اجتماعی، اعتماد اجتماعی و مشارکت اجتماعی به ترتیب برابر با ۰/۸۴۹، ۰/۸۱۰، ۰/۷۳۵، ۰/۷۱۷، ۰/۷۶۲، ۰/۷۳۰، ۰/۷۵۴، ۰/۷۹۵ (خطوط زرد رنگ) می‌باشد. مقدار ضریب تعیین (R^2) برای متغیر تأثیرپذیری متغیر وضعیت اجتماعی از متغیر وضعیت (مشکلات) اقتصادی و مؤلفه‌های آن برابر با ۰/۷۷۵ می‌باشد. به این معنی که این متغیر مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی و مؤلفه‌های آن با مقدار ضرایب تعیین بیان شده توسط متغیرهای تأثیرگذار بر آن بخصوص متغیر مستقل (مؤلفه‌های وضعیت اقتصادی) بیان شده است. لذا همه فرضیه‌ها بدون نقش مؤلفه‌ها، تأیید شد. از بین مؤلفه‌های هر متغیر مورد بررسی می‌توان بیان کرد که نقش مؤلفه‌های متغیر مستقل با متغیر وابسته و مؤلفه‌های آن معنی‌دار و مورد تأیید می‌باشد پس یعنی این فرضیه تحقیق که بیان می‌کند که مسائل و مشکلات اقتصادی بر وضعیت اجتماعی تأثیر معنی‌داری دارد، مورد تأیید می‌باشد.

نتایج به دست آمده با نتایج مطالعات رفیعی و همکاران (۱۴۰۱)، اعتمادی راد و همکاران (۱۴۰۱)، رضایی روشن و رحمانی فیروزجاه (۱۴۰۰)، علیجان زاده فیروززی و همکاران (۱۴۰۰)، خواجه نائینی و همکاران (۱۳۹۹)، بیات شاهپرست و عباسی (۱۳۹۹)، شهسواری و سلمانی (۱۳۹۷)، شهرکی و کیانی قلعه سرد (۱۳۹۷)، یحییوی دیزج و همکاران (۱۳۹۷)، حسینی امین و همکاران (۱۳۹۶)، وندت (۲۰۲۳)، گاریتزمان و همکاران (۲۰۲۳)، سویتلانا (۲۰۲۱)، پولان (۲۰۱۹)، مد و جانسون (۲۰۱۶)، گالیبه و همکاران (۲۰۱۰) و کیسل باج (۲۰۰۳) همخوانی دارد. در تحلیل و تبیین نتایج بالا می‌توان بیان کرد که مشکلات اجتماعی زیادی در جامعه وجود دارد، ده مشکلی که بیشترین اولویت را دارد، به ترتیب عبارت‌اند از بیکاری، فساد اداری و

مالی، نابرابری درآمدی، گرانی مسکن، کمبود اعتماد، فقر، کاهش سرمایه‌گذاری مولد، اعتیاد، جرم و ناامیدی از آینده. برنامه‌ریزی برای مداخلات و نیز پژوهش‌های سلامت اجتماعی در سال‌های پیش رو را باید به نحوی هدفمند انجام داد تا مشکلاتی که بیشترین بار را بر جامعه تحمیل کرد و هرکدام از مؤلفه‌های اقتصادی به شکلی وضعیت اجتماعی و زندگی افراد را تحت تأثیر قرار داده است. بدین شکل که از نظر پژوهشگران، مقوله‌های هفت‌گانه منبع بر ساخته در این مطالعه، منش معینی را شکل می‌دهند.

نتیجه‌گیری

تورم، درآمد پایین، تغییرات نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، شاخص فلاکت و رشد اقتصادی از جمله موارد مؤثر بر زندگی اجتماعی شهروندان می‌باشند و پدیده‌ای ساختاری و اقتصادی هستند که پیامدهای مهمی در سطح کنش و ساختار دارد. این پدیده بر جنبه‌های مختلف ذهنی و ارتباطی در زندگی روزمره منبع کنشگران تأثیر می‌گذارد؛ برخی پژوهشگران (Panic, 1978)، از این مفهوم و اثر تورم بر خصلت و عادات مردم با عنوان خصلت رقابتی یاد کرده‌اند؛ شرایطی که در آن پول به‌منزله منبع ارزش مرکزی برای بقای فردی و اجتماعی مطرح است. ارزش پول در اثر تورم در منظومه‌منبع عادت‌واره منبع شهروندان طبقه‌منبع پایین تشدید شده است. تورم، گرانی، رکود و ناپایداری اقتصادی، تأثیرات عمیقی بر جنبه‌های فردی و فرهنگی شهروندان دارد و می‌تواند بر ارزش‌های فرهنگی توسعه در نسل جوان تأثیر بگذارد. رهایی از فشارها و مشکلات ناگزیر تورم، ایجاد می‌کند که سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی و سیاسی، برنامه‌ریزی مدونی در زمینه منبع نظام‌های مراقبتی در شرایط بحران و ناپایداری اقتصادی فراهم کنند. با نگاهی به وضعیت اقتصاد کشور بعد از انقلاب اسلامی، به‌ویژه دهه اخیر به نظر می‌رسد که ایجاد تعادل نسبی در اقتصاد ما به مسئله‌ای مهم تبدیل شده است. تغییرات ناگهانی و نارسایی‌های عمیق در شاخص‌های مهمی چون تورم، نرخ ارز، صادرات و واردات و بیکاری، اثباتی بر این مدعا و نشان از عدم وجود سیاست‌های یکپارچه و استوار اقتصادی دارد که سبب شده است. این عوامل از جمله عواملی است که همواره دولت‌ها در صدد کنترل آن‌ها به‌منظور رسیدن به اهداف سه‌گانه تخصیص، توزیع و ثبات اقتصادی می‌باشند. در ادبیات اقتصاد کلان وجود پدیده‌های مذکور به‌عنوان شاخص‌های بی‌ثباتی اقتصادی قلمداد می‌شوند که بر رشد و توسعه اقتصادی مؤثرند. تأثیر تولید ناخالص داخلی بر روحیات و باورهای اجتماعی تأثیر افزایشی و معنادار داشته است؛ درنهایت، سرمایه و اشتغال تأثیر افزایشی و معنادار بر تولید ناخالص داخلی سرانه در کشورهای با درآمد بالا دارد. روحیات و باورهای اجتماعی به‌عنوان پل ارتباطی می‌تواند نقش فزاینده‌ای در انتقال اثر توسعه انسانی به تولید ناخالص داخلی داشته باشد؛ بنابراین، باید توجه ویژه‌ای به سطوح پیشرفت اجتماعی برای تقویت سطوح نیازهای اساسی انسان، زیرساخت‌های رفاه، فرصت‌ها در کشورها شود. دستیابی به اهداف بلندمدت اقتصادی و رشد و شکوفایی اقتصادی نیازمند همت و تلاش همه‌جانبه و اراده و خواست عمومی است. یکی از جنبه‌های حمایتی در تولید ملی می‌تواند ثبات در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های اقتصادی باشد. تغییرات مداوم سیاست‌های اقتصادی و مقررات مالی و سرمایه‌گذاری ریسک سرمایه‌گذاری را افزایش می‌دهد و سرمایه‌گذار تصویر درستی از آینده اقتصادی خود نخواهد داشت. و بنابراین تغییرات مداوم سیاست‌ها انگیزه‌ها را برای کار و تلاش و تولید کم می‌کند و در نتیجه صادرات را کاهش می‌دهد. لذا با توجه به اهمیت ثبات اقتصادی، در این مقاله به بررسی نقش بی‌ثباتی اقتصادی در توسعه اقتصادی ایران پرداخته شده و نتایج به‌دست‌آمده حاکی از آن است که مبادله خارجی رابطه مستقیم و نرخ تورم، کسری تراز بازرگانی، کسری بودجه رابطه معکوسی با توسعه اقتصادی ایران دارد. پس می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که باثبات قیمت‌ها، کاهش کسری بودجه، افزایش رابطه مبادله خارجی و ایجاد

تعادل در تراز تجاری کشور تا سطحی که از نفت خام بی‌نیاز شود، می‌توان تولید را افزایش داد و در نتیجه با افزایش تولید، اقتصاد از یک ثبات نسبی بهره‌مند شده و به رشد پایدار اقتصادی دست خواهد یافت. پس می‌توان با توسعه اقتصادی، مهم‌ترین گام را در مسیر حماسه اقتصادی برداشت. می‌توان گفت که کیفیت زندگی مناسب به‌وسیله وجود احساس اعتماد اجتماعی در فرد، کم‌تر بودن احساس محرومیت نسبی، قرار گرفتن در موقعیت اقتصادی اجتماعی بالاتر و حمایتی که فرد از سوی خانواده، دوستان و آشنایان دریافت می‌کند، ایجاد می‌شود. با توجه به اثربخش بودن متغیرهای وابسته مسائل اجتماعی، احساس محرومیت نسبی، پایگاه اقتصادی اجتماعی و حمایت اجتماعی در کیفیت زندگی شهروندان بوشهر با ضریب تعیین بالا و رابطه‌ای که متغیرهای مستقل با یکدیگر دارند، پرداختن به تمامی آن‌ها نیازمند توجه عمیق و بررسی‌های گسترده‌ای است که بایستی در رأس برنامه‌های اجتماعی و اقتصادی جامعه قرار گیرد. از آنجایی که شهر بوشهر، جمعیت فراوانی را در خود جای داده است، یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند تا حدی قابل‌تعمیم به کلان‌شهرهای دیگر کشورمان باشد و بدین ترتیب نتایج تأکید بر دو بعد اجتماعی و اقتصادی دارد، کمک شایانی در اصلاح شرایط جامعه و ارتقاء کیفیت زندگی خواهد داشت. آنچه مسلم می‌نماید، این است که اگر جامعه‌ای می‌خواهد توسعه و پیشرفت کند و به آرمان‌های انسانی خود برسد، لازمه آن داشتن شهروندانی با روحیات و باورهای شاداب است و زمانی می‌توان به کمال روحیات و باورهای اجتماعی رسید که تمامی آحاد مردم با روحیات و باورهای شاداب باشند. با جامعه شاداب و با نشاط می‌توان به اهداف مهم در حوزه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... دست‌یافت و تصمیم‌گیران جامعه همواره می‌توانند از آن به‌عنوان یک فرصت بهینه استفاده نمایند.

حامی مالی

این اثر حامی مالی نداشته است.

سه‌م نویسنده‌گان در پژوهش

نویسنده‌گان در تمام مراحل و بخش‌های انجام پژوهش سه‌م برابر داشتند.

تضاد منافع

نویسنده‌گان اعلام می‌دارند که هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

تقدیر و تشکر

از افراد حقیقی و حقوقی و همچنین اساتید و مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر که در فرایند انجام پژوهش همکاری داشته‌اند یا به عبارتی یاری‌رسان به سرانجام رسیدن این پژوهش بوده‌اند، تشکر و قدردانی می‌کنیم.

منابع

- پوربهبی، طیبیه؛ جعفری‌نیا، غلامرضا و شمس‌الدینی، علی، (۱۴۰۰). تحلیل اثر سرمایه اجتماعی بر توسعه پایدار زیست‌محیطی شهر مرزی بوشهر. *مجله پژوهشنامه مطالعات مرزی*، ۹ (۴)، ۷۰-۵۵.
- توسلی، غلام عباس. (۱۴۰۰). *نظریه‌های جامعه‌شناسی*، تهران: نشر نی.
- حسینی، علی و زائری، ریحانه. (۱۴۰۰). شناسایی و تحلیل عوامل کلیدی توسعه گردشگری شهرهای ساحلی مطالعه موردی: شهر مرزی بوشهر. *مجله پژوهشنامه مطالعات مرزی*، ۹ (۴)، ۱۲۵-۱۰۵.

خواجه نائینی، رضا؛ احمدی شادمهری، محمدطاهر؛ صباحی، احمد و چشمی، علی. (۱۳۹۹). شناسایی عوامل مؤثر بر باورهای افراد تأثیرگذار در شکل‌گیری نهادهای رسمی اقتصاد ایران با رویکرد اقتصاد شناختی. *پژوهش‌های اقتصادی (رشد و توسعه پایدار)*، ۲۰(۱)، ۱-۲۲.

خوش فر، غلامرضا؛ معقولی، رضا؛ خوش فر، ساناز و میرزاخانی، شهربانو. (۱۴۰۲). بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی با پایداری مسکن مطالعه موردی: مجتمع‌های مسکونی شهر گرگان. *مجله آمایش جغرافیایی فضا*، ۱۳(۳)، ۱۷-۲۹. doi: 10.30488/gps.2023.333740.3518

رضایی روشن، هدی؛ رحمانی فیروزجاه، علی؛ طهرانچیان، امیرمنصور و محسنی، رضا علی. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر توسعه انسانی بر تولید ناخالص داخلی با تأکید بر نقش تعدیل‌گر پیشرفت اجتماعی. *فصلنامه علوم اجتماعی*، ۲۸(۹۳)، ۱۳۹-۱۶۸.

رفیعی، حسن؛ ستاره فروزان، آمنه و احمدی، سینا. (۱۴۰۱). مشکلات اجتماعی تهدیدکننده منبع سلامت اجتماعی و دارای اولویت در ایران. *مجله پژوهش مسائل اجتماعی ایران*، ۳، ۱۹۵-۱۷۱.

زروکی، شهریار؛ یوسفی بارفروشی، آرمان و مهری کارنامی، یاسر. (۱۳۹۹). اثر شکاف نرخ ارز و نامتقارنی تورم و بیکاری بر نابرابری درآمد در ایران. *مجله نظریه‌های کاربردی اقتصاد*، ۷(۱)، ۱۴۸-۱۱۷.

شهرکی، حامد و کیانی قلعه سرد، سروش. (۱۳۹۷). بررسی مطالبات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مردم سیستان. *همایش ملی پیشرفت پایدار؛ رهیافت تاریخ، فرهنگ و تمدن دارالولایه سیستان، زاهدان*.

شهسواری، معصومه و سلمانی، رسول. (۱۳۹۷). بررسی پیامدهای اقتصادی مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت‌ها (با تأکید بر کارایی سرمایه‌گذاری). *دانش سرمایه‌گذاری*، ۷(۲۷)، ۲۲۵-۲۴۰.

صبوری، مجید و بغدادی، آرش. (۱۴۰۳). تدوین مکانیزم کنترل ساخت‌وسازهای شهری به‌منظور حفظ و ارتقاء کیفیت زندگی شهری (نمونه موردی: منطقه سه شهرداری تهران). *مجله آمایش جغرافیایی فضا*، انتشار آنلاین doi: 10.30488/gps.2024.435865.3718

یحییوی دیزج، جعفر؛ محمدزاده، یوسف؛ حکمتی، صمد؛ یعقوبی فرید، حسین. (۱۳۹۷). رابطه بین عوامل اقتصادی و اجتماعی و آسیب‌های اجتماعی در کشورهای منتخب با رویکرد گشتاورهای تعمیم‌یافته. *مجله رفاه اجتماعی*، ۱۸(۶۸)، ۱۹۹-۱۶۷.

References

- Abuli, A., Jafarinia, G., & Pasalarzadeh, H. (2022). Analysis of emerging social harms in virtual space and its effect on the feeling of social security, case study: Bushehr city. *Journal of Border Studies*, 10(38), 106-87. <https://doi.org/20.1001.1.23454512.1401.10.4.5.0> [In Persian]
- Alijanzadeh Firouzi, K., Abdi, M., & Mesgarpour Amiri, J., (2021). Investigating the effects of economic and social factors on health in Iran. *Hakim Research Quarterly*, 24(2), 160-171. [In Persian]
- Bayat Shahprast, F., & Abbasi, K. (2019). The impact of economics on children's health: a review. *Scientific journal of researchers*, 18 (3), 3-9. [In Persian]
- Beheshti, M. B., Mohamadzade, P., & Ghasemloo, K. (2021). Fundamental factors affecting income inequality among provinces of Iran. *Program and Development Research*, 1(1), 11-44. <https://doi.org/10.22034/pbr.2021.124905> [In Persian]
- Etemadi Rad, H., Jahanbakgsh, E., & Haghigatian, M. (2022). Investigating the role of social factors on inflation and exchange rate fluctuations. *Political Sociology of Iran*, 5(1), 407-439. <https://doi.org/10.30510/psi.2022.288857.1778> [In Persian]
- Etemadi Rad, H., Jahanbakhsh, E., & Haqitian, M. (2022). Studying the role of social factors on inflation and exchange rate fluctuations. *Iranian Political Sociology Monthly*, 5(1), 407-439. <https://doi.org/10.30510/PSI.2022.288857.1778> [In Persian]
- Everett, B. (2009). *Belonging: Social exclusion, social inclusion, personal safety and the experience of mental illness*, Copyright Mood Disorders Society of Canada.
- Gallie, D., Paugam, S., & Jacobs, S. (2010). Unemployment, poverty and social isolation: Is there a vicious circle of social exclusion?. *European societies*, 5(1), 1-32. <https://doi.org/10.1080/1461669032000057668>

- Garritzmann, J. L., Häusermann, S., & Palier, B. (2023). Social investments in the knowledge economy: The politics of inclusive, stratified, and targeted reforms across the globe. *Social Policy & Administration*, 57(1), 87-101. <https://doi.org/10.1111/spol.12874>
- Hosseini Amin, S. N., Mirzaei, S., & Idrisi, A. (2017). Social and economic factors affecting the quality of life of Tehrani citizens. *Social Welfare Quarterly*, 17(66), 223-254. [In Persian]
- Hosseini, A., & Zairi, R. (2021). Identification and analysis of key factors of tourism development of coastal cities, case study: Border city of Bushehr. *Journal of Border Studies*, 34(9), 105-125. <https://doi.org/20.1001.1.23454512.1400.9.4.3.1> [In Persian]
- Ianchuk, S. (2021). Bibliometric Analysis And Visualization Of Funding Social Housing: Connection Of Sociological And Economic Research. *SocioEconomic Challenges*, 5(1), 144-153.
- Kenin, A. H. (2008). *Geography of Bushehr province*. Tehran: Aine Kitab Publications.
- Naini, K., Ahmadi Shadmehri, M., Sabahi, T., & Cheshmi, A. (2020). Identifying factors affecting the beliefs of influential people in the formation of official institutions of the Iranian economy with a cognitive economic approach. *Economic research (sustainable growth and development)*, 20(1), 1-22. [In Persian]
- Khoshfar, G., Maaghuli, R., Khoshfar, S., & Mirzakhani, S. (2023). Examining the relationship between social capital and housing sustainability The case of study of residential complexes in Gorgan city. *Geographical Planning of Space*, 13(3), 17-29. <https://doi.org/10.30488/gps.2023.333740.3518>
- Kieselbach, T. (2003). Long-Term Unemployment Among Young People: The Risk of Social Exclusion. *American Journal of Community Psychology*, 32(1), 69-76. <https://doi.org/10.1023/A:1025694823396>
- Mood, C., & Jonsson, J.O. (2016). The Social Consequences of Poverty: An Empirical Test on Longitudinal Data. *Social indicators research*, 127, 633–652. <https://doi.org/10.1007/s11205-015-1041-3>
- Mumtaz, F. (2012). *Sociology of the city, Tehran*, Sahami publishing house, second edition.
- Pohlan, L. (2019). Unemployment and social exclusion. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 164, 273-299. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2019.06.006>
- Pourbehi, T., Jafarinia, G., & Shamsoddini, A. (2022). Analysis of the Effects of Social Capital on the Sustainable Environmental Development of the Border City of Bushehr. *Journal of Border Studies*, 9(34), 55-70. <https://doi.org/20.1001.1.23454512.1400.9.4.7.5> [In Persian]
- Rafiei, H., Setare Forozan, A., & Ahmadi, S. (2022). Social problems that threaten social health and have priority in Iran. *Iranian Social Issues Research*, 3(1), 171-195. [In Persian]
- Rezaei, R., Rahmani Firouzjah, T., Amirmansour, M., & Reza, A. (2021). Investigating the impact of human development on GDP with an emphasis on the moderating role of social progress. *Social Sciences Quarterly*, 28(93), 139-168. <https://doi.org/20.1001.1.17351162.1400.28.93.5.8> [In Persian]
- Sabouri, M., & Baghdadi, A. (2024). Provide a Control Mechanism for Urban Constructions in order to the Life Quality maintain and improve (Case Study: District 3 of Tehran Municipality). *Geographical Planning of Space*, (), <https://doi.org/10.30488/gps.2024.435865.3718>
- Sadrosky, P. (2011). Financial Development and Energy Consumption in Central and Eastern European Frontier Economies. *Energy Policy*, 39, 999–1006 <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2010.11.034>
- Shahraki, H., & Kayani Ghale Sard, S. (2018). Investigating the economic, social, cultural and political demands of the people of Sistan. *the National Conference of Sustainable Development; Approach to the history, culture and civilization of Sistan Province, Zahedan*. [In Persian]
- Tavasli, G. A. (2021). *Theories of Sociology*. Nei Publishing House, Tehran. [In Persian]
- Wendt, W. R. (2023). *Thinking Social Economy from the Social Side: A Mutual Relationship Between Social Work and Management in the Social Economy*. In Handbook of Applied Teaching and Learning in Social Work Management Education: Theories, Methods, and Practices in Higher Education (pp. 99-112). Cham: Springer International Publishing.
- Yahivi Dizj, J., Mohammadzadeh, Hekmati, Y., & Farid, H. (2018). The relationship between economic and social factors and social damage in selected countries with the approach of generalized moments. *Social Welfare Quarterly*, 18(68), 167-199 [In Persian]

Zaroki, sh., Yousefi barfurushi, A., & Mehri karnami, Y., (2020), The Effect of Black Market Premium and Asymmetric Inflation and Unemployment on Income Inequality in Iran. *Journal of applied theories of economics*, 7(1), 117-148. <https://doi.org/10.22034/ECOJ.2020.9423> [In Persian]